

ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА В УКРАЇНІ

Мікуліна М.О., к.е.н., доцент
Сумський національний аграрний університет, м. Суми

Вступ. Розвиток транспортної логістики в Україні, спрямований на керування перевезеннями, є важливим завданням не лише на державному рівні, а й за функціонування кожного суб'єкта господарювання. У транспортуванні продукції від виробника до споживача може брати участь і власний транспорт, і транспорт логістичної компанії. Узагальнюючи можна сказати, що транспортна логістика є сферою діяльності, яка поєднує в собі процеси доставки вантажу до пункту кінцевого споживання, переміщуючи його оптимальним маршрутом від місця виробництва з найменшими матеріальними витратами за зазначений час.

У полі зору транспортної логістики пошук розв'язання безлічі завдань, контроль транспортно-складських процесів із залученням різних засобів комунікації. Номенклатура вантажу, що має свої особливості (габарити та вага), впливає на вибір транспортного засобу (автомобільний, авіа, морський, залізничний) з відповідною вантажопідйомністю.

Матеріали і методи. Теоретичною та методологічною базою послужили методологія та методи, представлені у працях провідних зарубіжних та вітчизняних дослідників з проблем логістики. Українські вчені приділили велику увагу питанням формування та розвитку транспортної системи. Так, Т.Г. Логутова, М.М. Полторацький [1; 2] розглянули та розтлумачили понятійні категорії «транспорт» та «єдина транспортна система України». Н.В. Логвинова [1] дослідила шляхи розвитку транспортної системи України.

Результати. У ширшому сенсі дефініцію логістики можна інтерпретувати як сучасну методологію та методологію управління потоками всіх взаємозалежних типів, що виникають при веденні господарської діяльності як єдиного суб'єкта.

Використання транспорту вибудовує логістичний процес руху товару, сприяє трансформації єдиного технологічного ланцюга. Транспортування обсягів – одна з основних функцій логістики, а додатковими функціями системи логістики є планування та організація постачання вантажу, оформлення необхідної документації.

Оформлення договорів та страховий супровід перевезень — невід'ємний аспект логістики, оскільки юридичну відповідальність за неякісне виконання зобов'язань прописано в договорах на здійснення перевезення.

Отже, через страхування вантажу скорочується виникнення всіх ризиків. Одним з важливих напрямків дослідження механізмів формування та функціонування логістичної системи є системне вивчення передового досвіду зарубіжних країн, які досягли найкращих результатів у цій сфері.

Необхідність визначення національних логістичних стратегій поширена в усьому світі. Нині згідно з рейтингом LPI найбільш високих оцінок заслуговують логістичні моделі країн Євросоюзу. Так, за останніми даними за перший квартал 2014 р світовим лідером за оцінкою загального рівня розвитку логістики є Німеччина. Друге місце рейтингу LPI займають Нідерланди. На третьому місці - Бельгія. Далі слідує Великобританія, Сінгапур, Швеція, Норвегія, Люксембург, США, замикає десятку лідерів логістична система Японії. Китай займає п'ятнадцяте місце [4].

Важливою відмінною рисою розвитку європейської логістики є високий рівень її інтегрованості, що забезпечує, з одного боку, стандартизацію послуг, з іншого - митні спрощення.

Принципи розвитку європейської логістичної системи закріплені в Програмі розвитку логістики (Logistics Action Plan) від 2007 року, визначальною ряд конкретних напрямків вдосконалення логістичної системи Євросоюзу [7].

Якщо суб'єкт економіки ставить собі за мету скоротити витрати на виробництво продукції і тому шукає найбільш дешеві ресурси за межами своєї країни, то в цьому випадку істотно збільшується частка витрат на логістику.

Ефективність різноманітних бізнес-процесів, їх конкурентоспроможність на зовнішніх і внутрішніх ринках досягається сформуванням системи логістики підприємства міста і ступенем розвиненості менеджменту логістики підприємства у цілому.

Активність управління ресурсами у сфері логістики сприяє забезпеченню високого рівня пристосованості підприємства до існуючих економічних умов, зниження витрат часу на організаційний процес чи процес виробництва.

Висновки. Завдання логістики при глобалізації економіки полягає у створенні умов, за яких підприємства здатні отримувати максимальні вигоди в умовах налагодженого виробництва та маркетингу при досягненні ефективного рівня витрат та сервісу.

Аналізуючи сучасний стан логістики, погоджуємося з необхідністю розвитку інтегрованої системи логістики. Підтверджено, що логістика є інтегрованою системою збуту, постачання, транспортування, зберігання та виробництва товарів. Логістика поєднує різні види діяльності – від моменту оформлення замовлення до доставки конкретного товару споживачеві. При цьому розглядаються вся ступінчастість господарської діяльності - від виявлення та освоєння джерел сировини та матеріалів до постачання готової продукції та послуг. Окреслено основне завдання логістики – створити оптимальні умови для дій, за яких компанії зможуть отримувати максимальні доходи.

Література

1. Логвинова Н.В. Шляхи розвитку транспортної системи України. 2016. URL: <http://www.dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300> (дата звернення: 19.09.2022).
2. Логутова Т.Г., Полторацький М.М. Сучасний стан транспортної інфраструктури України. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2015. Вип. 2(12). Т. 2. С. 8–14.
3. Мохова Ю.Л. Значення транспортної галузі в системі національної економіки України. Менеджер. 2015. № 1 (69). С. 88–96.
4. Панасенко Н.Л., Іваник В.Б. Комплексна оцінка транспортної системи та її підсистем в Україні. Економічний простір. 2014. № 84. С. 89–97.
5. Ващенко Н.В., Кублій А.М. Структурні особливості розвитку транспортної системи України. Підприємництво, господарство і право. 2015. № 6. С. 148.